

DOM
REG [.lt]

Tinklų ir informacijos Saugumo direktyva (NIS) 2: *reikalavimai domenų ir DNS paslaugų teikėjams*

Laura Subačienė | Interneto paslaugų centras / DOMREG

Kauno technologijos universitetas

2023-12-05 Kaunas

Kas yra NIS 2 direktyva?

- NIS2 direktyva yra kibernetinio saugumo teisės aktų, taikomų visoje Europos Sąjungoje (ES), dalis. Ji skirta pagerinti ES tinklų ir informacinių sistemų saugumą.
- Direktyvoje reikalaujama, kad visos ES valstybės narės įgyvendintų griežtas saugumo priemones, pavyzdžiui, susijusias su autentiškumo nustatymu, šifravimu ir duomenų apsauga.

Patikimos, atsparios ir saugios domenų vardų sistemos (DNS) palaikymas ir išsaugojimas yra pagrindiniai veiksniai užtikrinant interneto vientisumą ir tai yra labai svarbu jos nuolatiniam ir stabiliam veikimui, nuo kurio priklauso skaitmeninė ekonomika ir visuomenė.

- Visas NIS 2 direktyvos tekstas **2022 m. gruodžio 27 d.** buvo paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.
- Po 20 dienų (**2023 m. sausio 16 d.**) direktyva įsigaliojo.
- ES valstybės narės turi per 21 mėnesį perkelti direktyvą į savo nacionalinę teisę (iki **2024 m. spalio 17 d.**).
- Pagrindinių paslaugų operatoriai ir skaitmeninių paslaugų teikėjai privalės laikytis direktyvoje nustatytų reikalavimų nuo **2025 m. birželio 30 d.**

NIS 2 direktyva taikoma

- aukščiausio lygio domenų vardų registrams
- domenų vardų sistemos (DNS) paslaugų teikėjams

Subjektai, teikiantys viešai prieinamas rekursinio domenų vardų keitimo paslaugas galutinių interneto naudotojų reikmėms ar patikimo domenų vardų keitimo paslaugas trečiųjų šalių reikmėms.

Ši direktyva neturėtų būti taikoma šakninio pavadinimo serveriams.

- domeno vardo registravimo paslaugas teikiantiems subjektams

Esminiai subjektai

Aukščiausio lygio domenų vardų registrai,
domenų vardų registravimo paslaugas
teikiantys subjektai
laikomi priklausančiais ES valstybės narės,
kurioje yra jų **pagrindinė buveinė ES**,
jurisdikcijai.

Iki 2025 m. balandžio 17 d. ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra) turės sudaryti aukščiausio lygio domenų vardų registrų ir domenų vardų registravimo paslaugas teikiančių subjektų, kurie teikia paslaugas ES, **registrą**.

Registro duomenys turės būti peržiūrėti ir atnaujinti reguliariai ir ne rečiau kaip kas dvejus metus.

Bendrieji ES valstybių kontaktai surinks informaciją ir perduos ją ENISA.

Informacijos rinkimo būdai: saviregistracija ir nacionaliniai registrai.

Renkama informacija apie aukščiausio lygio domenų vardų registrus ir domenų vardų registravimo paslaugas teikiančių subjektus:

- * pavadinimas;
- * pagrindinės buveinės adresas ir kiti juridiniai padaliniai ES arba, jei jie nėra įsisteigę ES, paskirto atstovo adresas;
- * naujausi kontaktiniai duomenys, įskaitant el. pašto adresus ir telefono numerius;
- * ES valstybės, kuriose subjektas teikia paslaugas, IP adresų ruožai.

Gavusi prašymą, ENISA suteikia kompetentingoms institucijoms prieigą prie šio registro.

**Aukščiausio lygio domenų vardų
registrai ir domenų vardų
registravimo paslaugas teikiantys
subjektai privalo rūpestingai rinkti ir
specialioje duomenų bazėje saugoti
tikslus ir **išsamius**
domenų vardų registracijos
duomenis (28 str.)**

Domenų vardų registracijos duomenų bazėse privaloma informacija:

1. Domeno vardas;
2. Registracijos data;
3. Registruotojo pavadinimas, vardas ir pavardė, kontaktinis el. pašto adresas ir telefono numeris;
4. Domeno vardą administruojančio kontaktinio asmens el. pašto adresas ir telefono numeris, jei jie skiriasi nuo registruotojo duomenų.

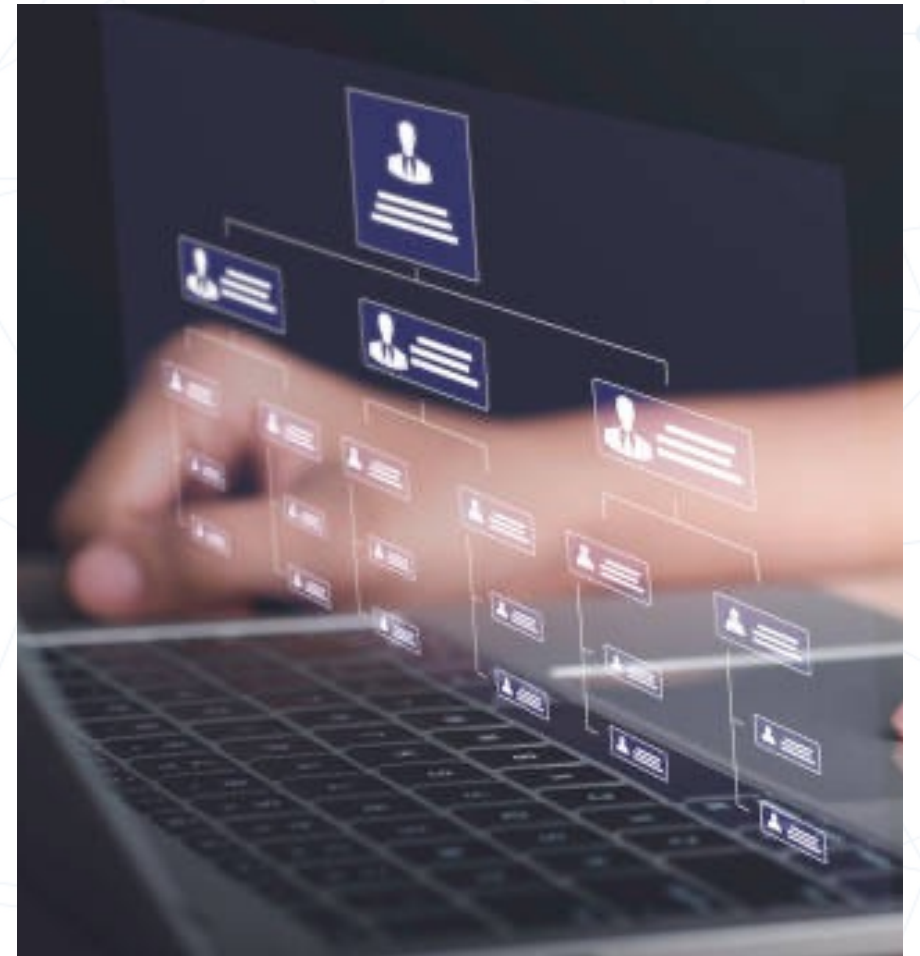

*Duomenų tikrinimo politika ir **proporcingos** procedūros turi būti skelbiamos **viešai**.*

Domeno vardo registracijos duomenis, kurie nėra **Fizinio asmens duomenys**, turi būti paskelbti viešai užregistravus domeno vardą.

Skelbiant **Juridinių asmenų duomenis** turėtų būti viešai skelbiamas bent registruotojo pavadinimas bei kontaktinis telefono numeris.

Kontaktinis el. pašto adresas taip pat turėtų būti skelbiamas, bet su sąlyga, kad jame nėra jokių asmens duomenų.

Domeno turėtojo duomenų tikrinimo procedūros gali būti atliekamos **registracijos metu ir po registracijos.**

Aukščiausio lygio domenų vardų registrai ir domenų vardų registravimo paslaugas teikiantys subjektai turėtų patikrinti **bent vieną iš susisiektimo su registruotoju būdų.**

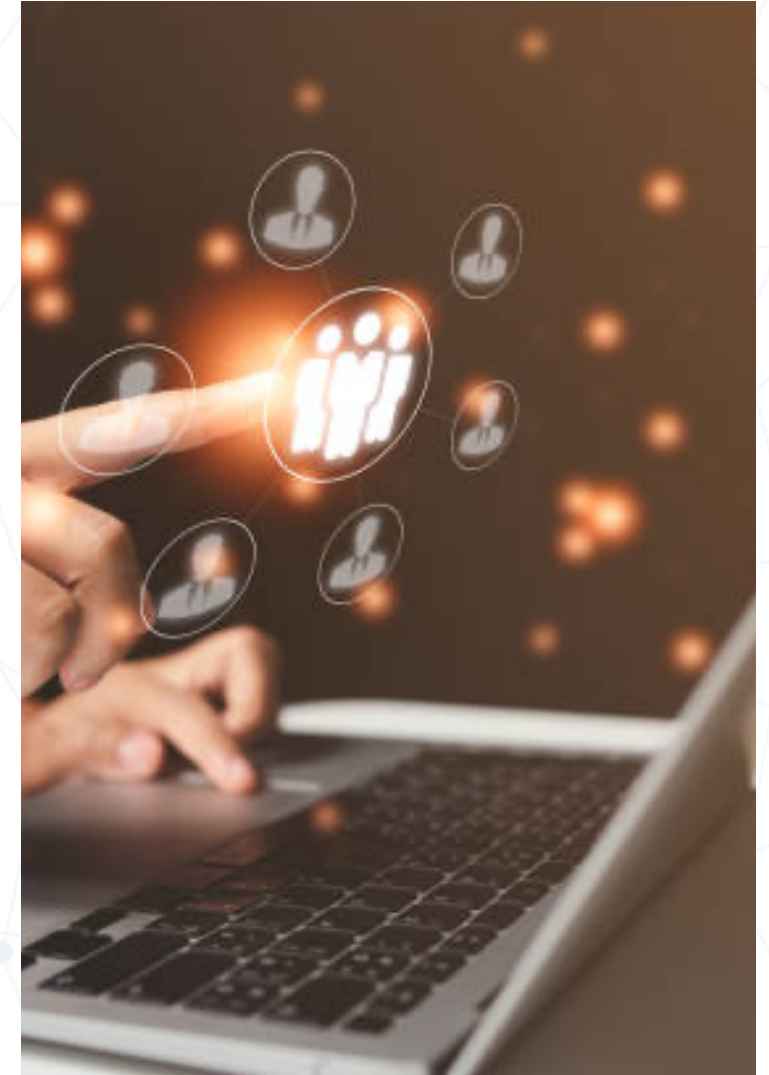

Domenų vardų registracijos duomenų rinkimas **neturi būti dubliuojamas.**

Tuo tikslu reikalaujama, kad aukščiausio lygio domenų vardų registrai ir domenų vardų registravimo paslaugas teikiantys subjektai **bendradarbiautų tarpusavyje.**

- Aukščiausio lygio domenų vardų registrai ir domenų vardų registravimo paslaugas teikiantys subjektai, gavę **teisėtus ir tinkamai pagrįstus** teisėtų prieigos prašančių subjektų **prašymus**, turi suteikti prieigą prie konkrečių domenų vardų registracijos duomenų, laikydamiesi BDAR reikalavimų.
- Prie teisėtų prieigos prašančių subjektų prašymo turėtų būti pridėtas **motyvų pareiškimas**, kuriuo remiantis būtų galima įvertinti prieigos prie duomenų būtinumą.
- **Teisėti prieigos prašantys subjektai** gali apimti institucijas, kurios yra kompetentingos pagal NIS 2 direktyvą ir kurios yra kompetentingos pagal ES ar nacionalinę teisę nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas srityje, taip pat CERT arba CSIRT.

Aukščiausio lygio domenų vardų registrai ir domenų vardų registravimo paslaugas teikiantys subjektai turi pateikti atsakymą nepagrįstai nedelsdami ir bet kuriuo atveju **per 72 valandas** nuo tada, kai gaunamas prašymas suteikti prieigą.

Visų rūšių prieiga prie asmens ir ne asmens domenų vardų registracijos duomenų teisėtiems prieigos prašantiems subjektams turi būti **nemokama**.

Ačiū!

[.lt]